

جامعه اسلامی تشنه
معارف اهل بیت (ع)

« ۱۱ »

ویلچرهایی که در شهر
پیامبر (ص) چرخ غرور می‌زنند

« ۳ »

نصب چادرهای
پیشرفته در عرفات

« ۳ »

شماره
۱۶

معنویت
هم اندیشی
اتحاد اسلامی

نشریه خبری تحلیلی
بعثه مقام معظم رهبری

جمعه ۱۲ مهر ۱۳۹۲

۲۸ ذی القعدة ۱۴۳۴

OCTOBER 4, 2013

ZAER NEWSPAPER

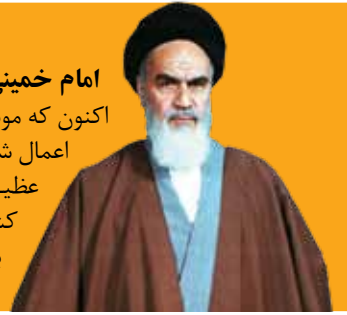
اعجاز

امام خمینی (ره)

اکنون که موسم حج بیت الله الحرام است لازم است در خلال اعمال شریفه حج به یکی از بزرگترین فلسفه این اجتماع عظیم توجه داشته و به وضع اجتماعی و سیاسی کشورهای اسلامی رسیدگی کرده و از گرفتاری های برادران ایمانی خود مطلع گشته...

خطاب به حج، ۱۳۵۷

دومین دعای کمیل مدینه منوره با حضور انبوه زائران برگزار شد

نوای دلنشین «یارب، یارب» دلدادگان در بین الحرمین

رییس سازمان حج و زیارت:

۸۰ درصد زائران ایرانی وارد سرزمین وحی شدند

سرمقاله

محمد رضا جمالی

خدا حافظ شهر پیامبر (ص)

مدینه شهری به وسعت آسمان است. نه آسمان مادی و کیهانشان های صوری و اجرام مادی. بلکه به اندازه آسمان دل است. کافی است در مدینه باشی و آسمانی شوی.

انگار جنس تو متفاوت می شود نه متفاوت از افراد بلکه متفاوت از دیروز و هر روز دیگر. ادامه در صفحه ۲ «

به گفته وی بقیه زائران ایرانی وارد جده می شوند تا مستقیم به مکه اعزام شوند و پس از به جا آوردن مناسک حج به شهر مدینه منوره مشرف شوند.

رییس سازمان حج و زیارت با اشاره به تمهیداتی که برای ایام تشریق پیش بینی شده است گفت: همه شرایط برای انجام فریضه حج هموطنانمان بدون هیچ دغدغه ای فراهم شده است.

آخرین گروه از زائران ایرانی مدینه اول، روز گذشته وارد مدینه منوره شدند.

مهندس سعید اوحدی رئیس سازمان حج و زیارت بعد از ظهر دیروز در جمع خبرنگاران با بیان اینکه همه زائران در سلامت کامل بسر می برند یادآور شد: ۴۹ هزار زائر که ۸۱ درصد از کل جمعیت زائران ایرانی را تشکیل می دهند تا کنون وارد سرزمین وحی شده اند.

اگر در مدینه بوده باشی و حضور در "روضه منوره"، "ایوان تهجد" خانه فاطمه و پیامبر (ص)، حرم شریف نبوی (ص) و بقیع، آن قطعه بهشتی را درک کرده باشی میدانی که وسعت مدینه بی نهایت بی نهایت است. چرا که انسان های کامل الهی در آن ماوا گزیده اند.

درک مدینه از عهده دل بر می آید و کافی است تا در مدینه باشی و متوجه شوی. حال که باید شهر پیامبر (ص) را ترک کنی تا در "میقات" دعوت حق را لبیک بگویی باید بکوشی "پاک شوی، پاک پاک. تا از زبانی لبیک بگویی که از گناه بخشیده شده و اعمال را با اعضایی انجام دهی که از گرد گناه پاک شده باشد.

به همین خاطر توصیه شده است در مدینه تا آنجایی که می توانی از معاصی استغفار کنی. حضور در مدینه برای زائر، یکی از خاطره انگیزترین روزهای حیات وی می باشد.

چرا که زائر از مدینه می رود اما دل او می ماند و "تو" هر کجا که باشی دلت دیگر با تو نیست. به همین خاطر است که "تو" دیگر متفاوت شده ای و شایسته پذیرش دعوت خدایی! مدینه ای شهر پیامبر (ص)، من ترا هیچ موقع فراموش نمی کنم. چون دلی را به نزد تو به یادگار گذاشته ام که مهر فاطمه (س) در آن است.

و آری چنین است که حرم نبوی و بقیع منزلگاه دل های بی قرار است همان دل های شیدایی که دیگر متعلق به تو نیست. و چنین است که تو "دیگر" از جنس "دیگر"ی شده ای. خدا حافظ ای شهر خاطره ها، خدا حافظ ای شهر خوبیها، خدا حافظ ای شهر پیامبر (ص).

هفته آینده ۴ وزیر و ۳ سرپرست به مجلس خواهند رفت. کمیسیون های تخصصی مجلس هم در روزهای یکشنبه و سه شنبه هفته آینده تشکیل جلسه می دهند که در مهمترین بخش ها تحقیق و تفحص از عملکرد معاونت بر نامه ریزی دولت در دستور کار کمیسیون بر نامه و بودجه قرار دارد.

دومین دعای کمیل مدینه منوره با حضور انبوه زائران برگزار شد نوی دلنشین «یارب، یارب» دلدادگان در بین الحرمین

هزاران زائر ایرانی حرم نبوی، شب گذشته در حالی گام در یکی از بهترین و عجیب ترین محدوده های این عالم نهادند که خود را برای قراز دادن در معرض چشمه سار عشق و عبودیت آماده کرده، کلید رحمت الهی در دست گرفته و مناجات عارفانه مولی الموحدین، حضرت علی (ع) را آنگونه زمزمه کردند که قلب و دل را مشحون از سایه سار محبت و رحمتی یابند که چون آبخاری از نور به سوی بندگانش سرازیر شده و روح و جسم شان را در برگیرد.

حضرت و طهارت در مدح و منقبت رسول الله (ص) و ائمه مظلوم بقیع (ع) به مدیحه سرایی پرداختند. پس از قرائت دعای کمیل، حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج جمهوری اسلامی برای عزت اسلام و مسلمین و حل مشکلات جهان اسلام به درگاه خداوند متعال دعا کرد.

زائران ایرانی در حج امسال چهار نوبت در بین الحرمین دعای کمیل می خوانند که تا کنون دو مراسم آن با حضور زائران ایرانی مدینه قبل در بین الحرمین برگزار شده و دو نوبت دیگر، بعد از موسم حج و بازگشت حجاج مدینه بعد از مکه بر پا خواهد شد.

گزارش خبرنگار زائر حاکمیت، انبوه زائران ایرانی شب گذشته در صفوف متراکم و در فضایی آرام و معنوی، دعای پرفیض کمیل را زمزمه کرده و در مظلومیت ائمه بقیع علیهم السلام گریستند. دعای کمیل زائران ایرانی در مدینه با هماهنگی مقامات سعودی و حضور پلیس این کشور برگزار شده و در طول برگزاری این مراسم با شکوه، خیابان های اطراف مسجد النبوی (ص) مسدود شده و تنها زائران ایرانی اجازه حضور در محدوده محل برگزاری مراسم را داشتند.

این مراسم راس ساعت ۲۱/۳۰ با تلاوت آیاتی از کلام الله مجید آغاز شد و در ادامه، مداحان اهل بیت

قدردانی سرپرست حجاج ایرانی از حضور پر شکوه زائران در دعای کمیل

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیشب در پیامی از زائران ایرانی حرم نبوی که با حضور در مراسم پرفیض دعای کمیل بین الحرمین حماسه ای معنوی و روحانی آفرینند، قدردانی کرد.

در این پیام آمده است: زائران ایرانی حرم نبوی که آماده حضور در مسجد شجره و احرام بستن برای طواف بیت الله الحرام می شوند، پنجشنبه شب با نظمی خاص و حضوری توأم با معنویت، در مراسم دعای کمیل مدینه منوره

صحنه هایی ماندگار آفریدند و عشق خود به رسول مکرّم اسلام (ص) و اهل بیت مطهر ایشان را، در جوار حرم نبوی و بقیع شریف به نمایش گذاشتند.

شایان ذکر است هزاران تن از زائران ایرانی در دومین مراسم دعای کمیل مدینه منوره حضور داشتند و با تلاوت دعای کمیل، جان ها را به عطر فاطمی صفا بخشیدند. قرار است دو نوبت دیگر دعای کمیل برای زائران مدینه بعد برگزار شود.

حضور زائران از کشورهای مختلف یکی از جلوه های زیبای دومین دعای کمیل بین الحرمین بود

نصب چادرهای پیشرفته در عرفات

مسئولان وزارت حج عربستان از نصب چادرهای ضد حریق در مشعر عرفات در موسم حج آینده خبر دادند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی حج، معاون وزارت حج عربستان از نصب چادرهای ضد حریق در مشعر عرفات در موسم حج آینده خبر داد.

سهیل الصبان معاون وزارت حج عربستان در خصوص نصب چادرهای پیشرفته در مشعر عرفات اظهار داشت: نشستهایی برای نصب چادرها در مشعر عرفات مشابه چادرهایی که در مشعر منا نصب شد و البته این چادرها ضد حریق است، برگزار شده است و ما به این نتیجه رسیده ایم که در مشعر عرفات هم چادرهایی شبیه چادرهای فرودگاه ملک عبدالعزیز جده به سبب ارتفاع زمین نصب شود.

وی تصریح کرد: ما در آینده مجبور خواهیم شد توسعه عمودی را در پیش بگیریم، همچنانکه دیدگاهی برای توسعه تمام مشاعر مقدسه در آینده وجود دارد و انشاءالله در سال آینده، تجربه چادرهای مشعر عرفات را خواهیم داشت و ابتدا در سمتی که به قطار مشاعر نزدیک باشد، چادرها نصب خواهد شد.

روزانه دو هزار حاجی از طریق دریا وارد جده می‌شوند

بندر اسلامی جده روزانه پذیرای حدود دو هزار حاجی است که برای ادای مناسک حج وارد می‌شوند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی حج، سرهنگ محمد الوادعی مدیر اداره گذرنامه بندر اسلامی جده اعلام کرد: معاینه ۱۸۳۰ حاجی سودانی که با هدف ادای فریضه حج از طریق دو فرود کشتی به نامهای موده نور وارد شدند، انجام شد و هیچ مورد مشکوکی مشاهده نکردند.

وی افزود: استقبال از حاجی که از طریق دریا وارد می‌شوند، تا سوم ذی الحججه ادامه دارد و مدارک آنها به دقت بررسی می‌شود و کارشناسان بهداشت هم، وضع جسمانی آنها را به دقت بررسی می‌کنند.

وی تاکید کرد: هیچ کس نمی‌تواند برای ادای فریضه حج وارد عربستان شود، مگر آنکه از سلامتی و صحت جسمانی وی اطمینان حاصل شود.

الوادعی اظهار داشت: البته در میان کسانی که وارد شده اند، تعداد معدودی گذرنامه جعلی داشتند که دستگاههای پیشرفته و دقیق آنها را کشف کرده و مانع عبور هر فردی که گذرنامه جعلی داشته باشد، می‌شوند.

نماینده ولی فقیه، سلام و دعای مقام معظم رهبری را به جانبازان رساند ویلچرهایی که در شهر پیامبر (ص) چرخ غرور می‌زنند

این کاروان، شمیم و بوی حرم دارد. سال‌هاست مجروحند و باز هم آرزوی شهادت دارند. چرخ‌های ویلچرشان چرخ غرور می‌زند اما وقتی نماینده رهبری آنها را در بغل می‌فشرد، بغض گلوی‌شان را می‌گیرد؛ بغضی از جنس غرور و سلام.

نماینده ولی فقیه آمده تا یکی دو روز قبل از اینکه احرام بندد، با یادگاران آن روزها بنشیند.

آنها که خود مدال ایثار بر گردن دارند، امروز در سرزمینی آمده‌اند که مشحون از فداکاری‌های صدر اسلام است. دل‌بستگی‌هاشان در مدینه زیاد است. وقتی به بقیع نگاه می‌کنند، علاوه بر چهار امام معصوم بقیع (ع) به مادر علمدار کربلا سلامی ویژه دارند. وقتی درس‌های ام‌البنین را مرور می‌کنند، به یاد مادران خود و مادران همسنگران‌شان می‌افتند که با چه عشقی فرزندان‌شان را برای حمایت از امام‌شان به جبهه می‌فرستادند و به خدا می‌سپردند. حتما عنوان "مادر چند شهید" را در خانواده و دوستان یا در محله‌تان دیده و شنیده‌اید. مادر حضرت ابوالفضل‌العباس علیه‌السلام هم مادر چهار شهید کربلا است و ابوالفضل گل سر سبد آنهاست.

آنها تا چند روز دیگر به مسجد شجره می‌روند تا سفیدپوش شوند و به خدای خود بگویند "خدا یا! من را دعوت کردی، من هم لبیک گویم می‌آیم به سویت ...". وارد مسجدالحرام که می‌شوند، چهار نفر از اعضای این کاروان، به چشم ظاهر نمی‌توانند خانه‌ای را ببینند که حتی نگاه کردن به آن نیز عبادت است! اما چه باک که چشم دل‌شان بیناترین و پر فروغ‌ترین است. وقتی وارد مسجدالحرام می‌شوی، سجده می‌کنی و شاید اصل حس و حال توبه کردن و بندگی را در لحظه سجده گزاردن در مقابل خانه کعبه در خود حس کنی، اما برخی از اعضای کاروان جانبازان نمی‌توانند به شکلی که تو سجده می‌کنی، سجده گزارند. آنان قبلاً بندگی خود را به بهترین شکل اثبات کرده‌اند.

حجت‌الاسلام و المسلمین قاضی عسکر، نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت که در جمع جانبازان در مدینه منوره سخن می‌گفت جانبازان را "شهیدان زنده" و کاروان جانبازان را "کاروان نور" نامید و با ابلاغ سلام و دعای ویژه مقام معظم رهبری به جانبازان، گفت: «شما با فداکاری‌هایتان برای اسلام، تشیع و انقلاب، افتخار آفریده و وجودتان نورانی شده است. خداوند به کسانی که در راه خدا فداکاری می‌کنند وعده بهشت داده و فردای قیامت، آنها به سهولت وارد بهشت می‌شوند.»

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، همچنین "حج" را وسیله آرامش روح و دوری اضطراب از حج گزار دانست و از جانبازان خواست برای جوان‌ها و برای مسلمانان در کشورهای اسلامی که تحت آماج بدخواهان و تفرقه‌جویان قرار دارند، دعا کنند.

برابر این گزارش، یکی از جانبازان هشت سال دفاع مقدس در خاتمه دیدار نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی با اعضای کاروان ویژه جانبازان، خواستار شد تا زمینه دیدار این جانبازان با مقام معظم رهبری فراهم شود.

شما با فداکاری‌هایتان برای اسلام، تشیع و انقلاب، افتخار آفریده و وجودتان نورانی شده است. خداوند به کسانی که در راه خدا فداکاری می‌کنند وعده بهشت داده و فردای قیامت، آنها به سهولت وارد بهشت می‌شوند.

برخی از واجبات طواف

طواف را از حجرالاسود آغاز کند، به گونه ای که شروع طواف از محاذات حجر باشد اما لازم نیست که از ابتدای حجر آغاز کند و تمام بدنش در برابر همه قسمت‌های حجرالاسود عبور کند، بلکه همینکه عرفاً شروع از ابتدای حجر صدق کند، کافی است.

واجب نیست در پایان هر دور، مقابل حجرالاسود بایستد و سپس دور بعدی را آغاز کند، بلکه همینکه هفت دور را بدون توقف طی کند و دور هفتم را در نقطه‌های آغاز کرده پایان دهد، کفایت می‌کند. و البته می‌تواند اندکی بیش از این مقدار با نیت احتیاط طی نماید تا یقین کند که در همان نقطه‌ی آغاز، طواف را پایان داده است.

طواف کردن از سمت چپ به گونه ای که هنگام طواف، کعبه در سمت چپ او باشد. معیار آن که کعبه در سمت چپ قرار گیرد، مصداق عرفی است نه معیار یقین عقلی، پس اگر هنگام عبور از حجر اسماعیل (ع) و چهار گوشه کعبه، اندکی منحرف شود، طواف او صحیح است و نیازی نیست در چنین حالتی شانه‌های خود را کج کند، کعبه در سمت چپ قرار گیرد.

اگر بخشی از مسیر طواف را برخلاف حالت متعارف طی کند، مثلاً برای بوسیدن کعبه در هنگام طواف به سوی آن رو کند، یا بر اثر ازدحام جمعیت، ناخواسته رو یا پشت به سوی آن کند و یا کعبه را در سمت راست خود قرار دهد، طوافش صحیح نیست و باید مقداری را که در این حالت طی کرده، اعاده کند.

اگر از داخل حجر اسماعیل (ع) طواف کند و یا از روی دیوار آن بگذرد، طوافش باطل است و باید آن را اعاده کند و اگر در یکی از دوره‌های طواف از داخل حجر بگذرد، فقط همان دور باطل است.

دست گذاردن بر دیوارهای حجر اسماعیل و دیوار کعبه در هنگام طواف مانعی ندارد.

طواف کردن در فاصله میان کعبه و مقام ابراهیم (ع) شرط نیست و می‌تواند در خارج این فاصله نیز طواف کند به ویژه هنگامی که ازدحام شدید مانع از طواف در آن فاصله باشد، البته مخیر است در صورت عدم ازدحام، در فاصله مذکور طواف کند.

شورای استفتاء
بعثه مقام معظم رهبری

محبوبترین عمل نزد خداوند متعال

امام علی(ع): هیچ عملی نزد خداوند، محبوب‌تر از نماز نیست، پس هیچ کار دنیایی، شما را در وقت نماز به خود مشغول ندارد.

در گفتگو با زائری که خادم حجاج است: عنوان شد

خود را بشکنیم!

هر زائر ایرانی برای اینکه همراه حج ۹۲ شود حداقل هشت میلیون تومان هزینه پرداخت کرده است؛ هزینه‌ای که صرف امور پرواز، اسکان، تغذیه و... زائران می‌شود. لابد اگر سفر به جای دیگری غیر از سرزمین وحی بود، مسافران به دنبال حسابگری از تور یا عیب‌یابی از خدمات پرواز و اسکان و... می‌رفتند تا بازدهی ریال به هزینه‌ای که پرداخت کرده‌اند را ببینند، اما در سفر معنوی حج همه شکرگزارند.

در این میان زائرانی هم هستند که علاوه بر پرهیز از ایرادگیری و حسابگری، لباس خادمی حجاج به تن پوشانده و همپای عوامل کاروان‌ها و مجموعه‌ها در اقامتگاه‌های زائران ایرانی به عنوان دستیار عوامل اجرایی به زائران خدمت می‌کنند و علاوه بر ثواب زیارت حرم شریف نبوی و ائمه مظلوم بقیع علیهم‌السلام، اعمال خود را به خادمی مهمانان رسول اکرم (ص) نیز آراسته می‌کنند.

اجر خداوند به خادمان زائران حرمین شریفین چنان است که حجت‌الاسلام والمسلمین راشد یزدی درباره اجر خاص خداوند به خادمان ضیوف‌الرحمن، می‌گوید: تکرار سفر، موفقیت و بی‌نیازی در نسل، مزد خداوند به خادمان ضیوف‌الرحمان است. خبرنگار نشریه زائر با زائری به گفت و گو نشست که هر چند تنها یک هفته فرصت حضور در شهر پیامبر (ص) را دارد اما لباس خادمی ضیوف‌الرحمن به تن کرده و در ساعات توزیع غذا بین زائران کشورمان، همپای خادمان حجاج فعالیت می‌کند.

خودتان را معرفی کنید و بفرمایید از کدام استان به حج مشرف شده‌اید و شغل‌تان در ایران چیست؟

- نجمه‌سادات رودکی، زائر ۵۴ ساله حرمین شریفین از تهران. سه فرزند دارم و خانه‌دار هستم.

مگر به عنوان زائر به این سفر معنوی مشرف نشده‌اید؟ پس چرا وقت خود را صرف اموری می‌کنید که انجام آنها بر عهده خدمه زائران است.

خدمت به زائران برای من افتخار است. می‌خواهم نفس خود را خرد کنم. بالاخره باید شکستن را از یک جایی شروع کرد. من هم علاوه بر اینکه کمک به خادمان حجاج را دوست دارم، می‌خواهم خدمه همه زائرین

باشم. درست است که به عنوان زائر به این سفر معنوی آمده‌ام اما چون دیدم تعداد خادمان حجاج در این اقامتگاه کم است، راه را برای کمک به آنها و خدمت‌رسانی به زائران باز دیدم.

علاوه بر اینکه در زمان توزیع غذا به عوامل اجرایی مجموعه کمک می‌کنید، در حوزه‌های دیگر هم ورود کرده‌اید؟
بله، با توجه به اینکه پیش از این دو بار به عمره مفرده مشرف شده بودم، به عنوان یاور حجاج انتخاب شده‌ام تا در انجام اعمال نیز به تعدادی از زائران مسن کمک کنم. همچنین برای کمک به شورای فرهنگی کاروان نیز آمادگی دارم.

اولین دعایی که در اولین تشریف‌تان به حج تمتع داشته‌اید چیست؟

فرج آقا امام زمان (عج)؛ دوست دارم فقط یک لحظه ایشان را ببینم، اگر لیاقت نداشتم حداقل بوی ایشان را استشمام کنم.

به نظر شما ویژگی‌های زائر نمونه چیست؟

- نظم، گذشت، احترام گذاشتن و کمک کردن به یکدیگر و درک روح و فلسفه حج.

خدمت به زائران برای من افتخار است.

می‌خواهم نفس خود را خرد کنم.

بالاخره باید شکستن را از یک جایی شروع کرد.

هم علاوه بر اینکه کمک به خادمان حجاج را دوست دارم، می‌خواهم خدمه همه زائرین باشم.

دریچه ای به فقه مذاهب اسلامی (۶) اهمیت زیارت قبر پیامبر اعظم (ص)

فقه‌های مذاهب اسلامی، زیارت قبر پیامبر اعظم (ص) را مستحب می‌شمردند. قدامه از فقهای حنبلی در فضیلت زیارت آن حضرت، روایت نقل میکند، که پیامبر (ص) فرمودند: «من زارنی او زار قبری کنت له شفیعاً او شهیداً» کسی که مرا یا مزار مرا زیارت کند، من شفیع یا گواه و شاهد او خواهم بود. قاضی ابی یعلی مولف کتاب «الاحکام السلطانیة» در بحث از «ولایة الحج» ضمن شرح وظایف دهگانه امیرالحاج گوید:

«پس از مناسک حج، امیرالحاج همراه با حاجیان برای زیارت قبر رسول الله (ص) به مدینه می‌روند و این به خاطر رعایت حرمت آن حضرت و انجام وظیفه نسبت به ادای حقوق آن حضرت است. زیارت پیامبر (ص) اگرچه از فروع حج نیست ولی از امور مستحب و مشروع و مستحسن است که سیره مسلمانان بر آن استوار بوده است.

عبدالرحمن جزیری نیز در کتاب «الفقه علی المذاهب الاربعه» می‌گوید: «لاریب فی آن زیاره قبر المصطفی (ص) من اعظم القرب و اجلها شأناً» بی تردید، زیارت قبر حضرت مصطفی (ص) از بزرگترین اموری است که انسان را به خدا نزدیک می‌کند و موجب قرب به اوست و زیارت ایشان از حیث شأن و منزلت در بالاترین مرتبه قرار دارد.

فقه‌های مذاهب اسلامی، در آداب زیارت قبر پیامبر (ص) گفته‌اند: وقتی از مکه متوجه زیارت مصطفی (ص) شدی، در طول راه تا مدینه بر آن حضرت درود بفرست و هنگامی که دیوارهای مدینه را مشاهده کردی بر آن حضرت صلوات بفرست و همچنین هنگام ورود به مسجد آن حضرت. سپس نزد منبر آن حضرت دو رکعت نماز بگذار و سجده شکر به جا آور، آنگاه به سمت قبر آن حضرت حرکت کن و بالای سر مبارک ایشان رو به قبله، زیارت مخصوص را بخوان و حتی از جانب کسانی که سفارش سلام به آن حضرت داشته‌اند بگو:

«السلام علیک یا رسول الله من فلان بن فلان تشفع بک الی ربک فاشفع له و لجمیع المسلمین».

سپس کنار استوانه ابولبابه دو رکعت نماز بگذار و در روضه پیامبر (ص) تا می‌توانی دعا و نماز بخوان و استغفار کن بگذار تا برکت رسول الله شامل حالت گردد.

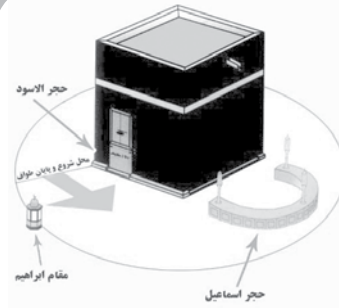
وی در ادامه به استحباب رفتن به بقیع و زیارت ائمه (ع) و همچنین زیارت حضرت حمزه در احد اشاره می‌کند.

نتیجه‌گیری:

آراء و فتاوی موجود در میان امامیه و سایر مذاهب اسلامی، به روشنی حکایت از اهمیت زیارت پیامبر اعظم (ص) می‌کند و نشان می‌دهد؛ آنچه برخی در موضوع زیارت آن حضرت مطرح می‌کنند و به جای زیارت پیامبر، سخن از زیارت مسجد آن حضرت می‌کنند و سفر برای زیارت پیامبر (ص) را بدعت و شرک می‌شمردند، این که از جایگاه علمی و فقهی و تاریخی اساساً خالی است و سیره مسلمانان در طول تاریخ آن بوده است که به زیارت آن حضرت برای عرض ارادت و دعا و درخواست شفاعت مشرف گردند.

منبع: درآمدی بر فقه مقارن

طواف کعبه

در شماره دیروز درباره کیفیت احرام، احرام مردان و احرام زنان که نخستین عمل عمره تمتع بود، نوشتیم؛ امروز به دومین عمل عمره تمتع که احکام طواف و سومین آن که نماز طواف است می‌پردازیم:

کسی که برای انجام عمره تمتع محرم شده و وارد مکه می‌شود، باید به نیت طواف، هفت مرتبه به دور خانه کعبه که در مسجدالحرام است بگردد.

♦ احکام طواف

- ۱- طواف را باید از مقابل گوشه‌ای از کعبه که حَجْرُ الْأَسْوَدِ در آن است آغاز کند و در همان جا به پایان ببرد.
- ۲- خانه کعبه، در حال طواف باید در طرف چپ طواف کننده باشد، بنابراین اگر در حال حرکت رو به کعبه باشد، یا عقب عقب برود، صحیح نیست.
- ۳- انسان باید همانطوری که همه مسلمانان طواف می‌کنند - بدون دقت‌های اهل وسوسه - طواف را از مقابل حجرالاسود شروع کند و ادامه دهد و ایستادن مقابل حجرالاسود در هر دور لازم نیست.
- ۴- طواف کننده باید به دور «حَجْرِ اسماعیل» هم بگردد، یعنی در هنگام طواف، داخل «حجر» نرود.
- ۵- برای مطاف حدی وجود ندارد و تا هر جای مسجد الحرام که طواف در آن طواف کعبه صدق کند، طواف مجزی است، بلکه مستحب است که اگر اضطرار و ازدحام نباشد فی ما بین کعبه و مقام ابراهیم انجام دهد.
- ۶- اگر انسان بر اثر بیماری یا پیری یا زیادی جمعیت نتواند در این محدوده طواف کند، طواف در خارج این حد اشکال ندارد.
- ۷- طواف کننده باید با طهارت طواف کند یعنی با وضو باشد و غسلی برعهده او نباشد و نیز بدن و لباس وی پاک و مباح باشد، همانگونه که نماز می‌خواند.

♦ نماز طواف (سومین عمل عمره)

پس از انجام طواف، باید دو رکعت نماز، به نیت نماز طواف بخواند.

کیفیت نماز طواف:

مانند نماز صبح است، ولی حمد و سوره را می‌تواند بلند یا آهسته بخواند.

وقت نماز طواف:

بعد از طواف و قبل از سعی است.

مکان نماز طواف:

۱. کافی است در هر نقطه‌ای که عرفاً بگویند پشت مقام است، گرچه از مقام دور باشد نماز را بخواند.

۲. بر تمام افراد بالغ و عاقل واجب است که نمازها را به طور صحیح یاد بگیرند تا تکلیف الهی را درست انجام دهند؛ بخصوص کسی که قصد عمره یا حج دارد باید نماز خود را تصحیح کند، تا تمامی نمازها که از جمله آنها نماز طواف است، به طور صحیح انجام شود.

۳. بنا بر احتیاط واجب باید پس از طواف، نماز طواف را زود بجا آورد به طوری که مردم نگویند بین آنها فاصله شده است.

۴. جایز است نماز طواف مستحب را هر جای مسجدالحرام که بخواهد بجا آورد.

به خدا خوش گمان باش

امام رضا (ع) فرمودند: به خداوند خوش گمان باش، زیرا خداوند می فرماید: من نزد گمان بنده مؤمن خویش هستم. اگر به من خوش گمان باشی، به خوبی با او رفتار می کنم و اگر به من بدگمان باشی، به بدی با او رفتار می کنم.

صفا و مروه از نشانه های دین خدا و سعی میان آن دو، یکی از ارکان حج بیت الله الحرام است. حج گزارانی که برای حج و یا انجام عمره به مکه مکرمه می آیند در این جایگاه مقدس پای نهاده، با مجسم نمودن سعی هاجر، و در تاسی به روش رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) هفت مرتبه فاصله میان این دو کوه را با قصد قربت می پیمایند.

حجت الاسلام و المسلمین سید علی قاضی عسکر

سایمای حج

♦ صفا و مروه در لغت

« صفا » در لغت به معنای سنگ سخت و صافی است که با خاک و شن مخلوط نباشد.

و مروه سنگی باشد سیاه و سست و نرم که زود شکسته شود. در زمان حضرت ابراهیم (علیه السلام) این دو کوه، به نام های صفا و مروه شناخته شده، و نام آنها در کتب تاریخ آمده است. هم اکنون صفا و مروه، نامی برای دو کوهی است که در ضلع شرقی مسجدالحرام در محلی به نام مسعی و با فاصله ای حدود ۳۹۵ متر رو در روی یکدیگر قرار گرفته است.

♦ پیشینه تاریخی

کوههای صفا و مروه تا قبل از هبوط حضرت آدم (علیه السلام) به زمین، پیشینه تاریخی دارد. امام صادق (علیه السلام) در رابطه با نامگذاری این دو کوه فرموده اند:

« صفا را صفا نامیدند، بدان جهت که آدم برگزیده بر آن فرود آمد،

سعی در

پس برای این کوه نامی از اسم آدم را انتخاب کردند خداوند - عزوجل - می فرماید: «إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا...» و حوّا بر مروه فرود آمد و مروه را مروه نامیدند؛ زیرا زن بر آن فرود آمد پس نامی از مرأه برای این کوه برگزیدند. لیکن شهرت این دو کوه از زمان حضرت ابراهیم (علیه السلام) به بعد است آنگاه که آن حضرت همراه با هاجر و اسماعیل به مکه آمده، آنان را در کنار حجر جای داد و خود به شام بازگشت. ...

هاجر با مشاهده تشنگی اسماعیل و به جستجوی آب، حیران هفت مرتبه فاصله میان صفا مروه را دوید و از دور نگران احوال فرزند بود. نا امید بازگشت و کودک خویش را به همان حال دید که بر خود می پیچید، ناگاه صدایی شنید، نگریست و کسی را ندید، گفت: صدای تو را شنیدم، اگر خیری پیش تو هست مرا یاری کن و به فریادم رس، در این هنگام جبرئیل (علیه السلام) برای او آشکار شد، مادر اسماعیل از پی او به راه افتاد و جبرئیل با پای خود به محل چاه زمزم کوفت و از همانجا آب بر روی زمین آشکار شد.

ابن عباس گوید: نخستین کسی که میان صفا و مروه دوید مادر اسماعیل بود. و به دنبال هفت مرتبه آمد و شش هاجر بین صفا و مروه،

زیارتی

ملاحظات طواف

بانوان محترمه توجه داشته باشید زمان طوافهای خود را به گونه ای انتخاب کنند که به وقت نماز برخورد نکند چون هنگام نماز، خانمها را از صحن مسجدالحرام خارج می کنند و گاهی این اقدام با بی احترامی به خانمها ممکن است همراه و سبب تغییر مسیر ناخواسته زائر و گم شدن وی شود. ضمناً از بردن اشیاء حجیم یا ساکهای خرید به داخل حرم ممانعت می شود.

توجه

فرهنگ مکالمه

از طرح مسائل مهم کشور در مکالمات بین المللی خودداری کنید. به هیچ وجه به مسائل سیاسی کشور میزبان ورود نکرده و از هرگونه اظهار نظر درباره مقامات مملکتی یا سیاست های کشور میزبان خودداری کنید. در صورت لزوم با زائران سایر کشورها، در ارتباط با مسائل مشترک دینی و نکات وحدت آفرین ریزنی نمایید.

توصیه

زائر گرامی! با مطالعه و به کارگیری توصیه های مربوط به راهنمای سفر، ضمن کاهش آسیبها و خطرات احتمالی، فرصت استفاده هر چه بهتر از معنویت و ترقی و تعالی روحی را برای خود و همراهانتان فراهم آورید چه بسا در مواردی، کم توجهی یک زائر به این توصیه ها می تواند شیرینی این سفر معنوی را به کام همه تلخ کند.

زمین، متکبران گام برداشته، هنگام راه رفتن به دیگران فخرفروشی می کنند. این کسان هنگام انجام اعمال و مناسک حج آن گاه که به مسعی گام نهاده، گاهی آرام و گاهی نیز هروله کنان فاصله میان صفا و مروه را طی می کنند، حالت نخوت و غرورشان شکسته شده، در درون احساس حقارت و زبونی می کنند.

ابا بصیر گفته است از امام صادق (علیه السلام) شنیدم که فرمود: هیچ قطعه زمینی نزد خداوند از محل سعی دوست داشتنی تر نیست؛ آنان که مخلصانه در مسعی قدم می گذارند، بهره های معنوی فراوانی نصیبشان خواهد شد. پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) به مردی از انصار فرمود: آنگاه که میان صفا و مروه سعی کنی، نزد خداوند پاداش آن که پیاده از شهرش به مکه آمده، و نیز پاداش آن کس که هفتاد بنده مؤمن را آزاد کرده، خواهی یافت. امام سجاد (علیه السلام) نیز فرمود: ملائکه سعی کنندگان میان صفا و مروه را شفاعت می کنند، شفاعتی که مورد قبول قرار می گیرد.

امام سجاد
 (ع): ملائکه

سعی
 کنندگان
 میان صفا
 و مروه
 را شفاعت
 می کنند

♦ فاصله صفا تا مروه

فاصله صفا تا مروه هفتصد و شصت و شش و نیم ذراع است که مساحت هفت بار آمد و شد میان آن دو، پنج هزار و سیصد و شصت و پنج و نیم ذراع است. هم اکنون مسعی بصورت سالن سرپوشیده ای به طول ۳۹۴/۵ متر و عرض ۵۰ متر به شکل زیبایی ساخته شده است.

شعائر الله

سعی سنت شد و اولین بار ابراهیم خلیل همراه با فرزندش اسماعیل این سنت الهی را انجام دادند.

♦ صفا و مروه در قرآن

در سوره بقره آمده است: «إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ».

«همانا صفا و مروه از شعائر و نشانه های خداوند است پس هر کس حج خانه خدا و یا عمره را انجام دهد، گناهی بر او نیست که بر آن دو طواف کند (و سعی صفا و مروه انجام دهد) و هر کس به میل خود نیکی کند بدانند خداوند [در برابر آن نیکی] سپاسگزاری داناست.»

♦ صفا و مروه و اهمیت آن در روایات

مستکبران و زورمندان را رسم بر این است که در روی

پزشکی

توصیه های پزشکی

دستانتان را مرتب بشوید و از تماس آن با چشمان، بینی و دهان خودداری کنید. هنگام سرفه یا عطسه، با دستمال تمیز دهان خود را پوشانده و آن را فوراً پس از استفاده در سطل زباله دردار بیندازید. از فرد بیمار حداقل یک متر فاصله گرفته و در مسیر سرفه و عطسه وی قرار نگیرید. با بدن گرم و عرق کرده در برابر باد کولر و پنکه قرار نگیرید.

قابل توجه

امنیت سفر

زائران مکه مکرمه توجه داشته باشند که رانندگان اتوبوس ها اکثراً عرب زبان و غیر ایرانی اند، لذا تأکید می شود در صورت بروز هرگونه مشکل، از مواجهه مستقیم با آنها پرهیز کرده و صرفاً با بخاطر سپردن شماره ۴ رقمی که در چهار طرف همه اتوبوس ها نوشته شده، مراتب را برای پی گیری به مدیران کاروان ها یا عوامل ایرانی حمل و نقل مستقر در ایستگاه ها گزارش کنید.

حمل و نقل

تردد اتوبوسی

با توجه به ازدحام بسیار زیاد حجاج در ایستگاه های اطراف حرم، بویژه هنگام نمازهای جماعت و بعد از آن، اکیداً توصیه می شود حداقل یک ساعت بعد از پایان نمازهای جماعت به سمت ایستگاه ها حرکت کنید. اتوبوس ها در مسیر مشخص شده تردد و در ایستگاه های معین توقف خواهند کرد بنابراین حجاج محترم صرفاً از ایستگاه های تعیین شده استفاده کرده و تا توقف کامل اتوبوس اقدام به سوار یا پیاده شدن نکنند.

حضرت فاطمه (س) فرمودند: شیعیان و پیروان ما، و همچنین دوستداران اولیاء ما و آنان که دشمن دشمنان ما باشند، نیز آنهایی که با قلب و زبان تسلیم ما هستند بهترین افراد بهشتیان خواهند بود.

از بستگان نزدیک احوال‌پرسی کنید

ممکن است بعضی از اقوام زائر یا کاروانی دیگر به سفر حج مشرف شده باشند؛ از این رو خوب است به عنوان «صله رحم» به ملاقات هم بروند و احوال یکدیگر را بپرسند و چنانچه گرفتاری

دارند، آن را برطرف نمایند. رسول خدا (صلی الله علیه وآله) می‌فرماید: «أَوْصِيَ الشَّاهِدَ مِنْ أُمَّتِي وَالْغَائِبَ مِنْهُمْ وَمَنْ فِي أَصْلَابِ الرَّجَالِ وَأَرْحَامِ النِّسَاءِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَنْ يَصِلَ الرَّحِمَ وَإِنْ كَانَتْ مِنْهُ عَلَى مَسِيرَةٍ سَنَةً

فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الدِّينِ» «به حاضر و غایب از امتم و آنان که تا روز قیامت در صلب مردان و رحم زنان هستند، سفارش می‌کنم که صله رحم انجام دهند اگرچه مسیر یکسال راه باشد، چرا که صله رحم، از دین است.»

۷ توصیه اخلاقی

زائر باید توجه داشته باشد که برای حفظ حقوق و شخصیت دیگر زائران و هر مسلمانی، رعایت برخی چیزها لازم است، تا موجب آزرده‌گی کسی نشود و حجتی مقبول از خود به یادگار بگذارد. در زیر برخی از این امور را یادآور می‌شویم:

استاد حسین انصاریان

مژده

- ♦ برای هدایت نا اهلان و توفیق نیافتگان دعا کند.
- ♦ به همه به ویژه به انسان‌های عالم و دانشمند و با کرامت و صاحب‌نام، احترام گذارد.
- ♦ از دوستانی که میهمان او می‌شوند، استقبال کرده و هنگام رفتنشان آنان را چند قدم بدرقه نماید.
- ♦ از سرفه و عطسه بلند - که گوش خراش و سبب رنجش دیگران شود - بپرهیزد.
- ♦ لطف و احسان دیگران و هدیه آنان را بپذیرد و از قبول آن امتناع نرورد.
- ♦ به افراد پیر و سالخورده احترام بگذارد و شأن آنان را رعایت نماید.
- ♦ در حضور دیگران با دوست و هم‌اتاقی‌اش درگوشی صحبت نکند؛ زیرا این عمل، سبب برانگیختن سوءظن می‌شود.
- ♦ سخن خوب و مفید دیگران را قطع نکند، و با حوصله و بردباری گوش فرا دهد؛ شاید حقیقتی به گوش او برسد که عامل تحولی شگرف در زندگی‌اش گردد.
- ♦ در صورت اشتباه و خطای دیگران، نسبت به وی کینه و کدورتی به دل نکیرد، که خداوند دل کینه‌دار و آلوده به کدورت را دوست ندارد.
- ♦ از ورود به حریم شخصی و زندگی خصوصی و پرسش از امور پنهان دیگران به شدت بپرهیزد.
- ♦ از زائران موفق و آنان که در عبادت

در صورت امکان، زائران، به ویژه بانوان در هتل غسل احرام کنند و لباس احرام بپوشند؛ چون ممکن است در میقات فرصت این اعمال را نیابند، البته زائران ضمن این که راهنمایی می‌شوند، مجبور به این کار نشوند، لیکن چون به فتوای برخی از فقها، پس از غسل تا احرام نباید بخوابند و نباید میطل وضو از آنها سر بزنند و مردان نباید لباس دوخته بپوشند، لذا یادآوری این مطلب نیز مناسب است. هر چند به فتوای برخی از فقها، تنها خوابیدن ناقض است و سایر نواقض وضو ناقض این غسل نیست.

در روزهایی از سال که هوا گرم است، به خصوص در ایام عمره، که میقات خلوت است و فرصت بیشتری هم وجود دارد و غسل در میقات برای زائران ممکن است، می‌توان آنها را راهنمایی کرد که چنانچه بخواهند می‌توانند در میقات غسل کنند.

در برخی از موارد و برای برخی از زائران، پیشنهاد یک غسل مافی‌الذمه مناسب است؛ چون در برخی موارد پیش آمده که غسل واجب؛ مانند جنابت یا غسل مسّ میت بر عهده زائر بوده و از آن خبر نداشته و پس از اعمال متوجه شده است.

- پیش از رفتن به مسجد شجره، زائران را نسبت به جغرافیای مسجد، محل وضو و غسل توجیه نماید که به راحتی بتوانند اعمال را انجام دهند و زائری گم نشود و کسی در محوطه میان وضوخانه و مسجد محرم نشود.

به کسانی که با تلاش نتوانستند نماز خود را تصحیح کنند گوشزد شود: نماز طواف را به یکی از افرادی که می‌شناسند و همراه ایشان است نیابت دهند، در ضمن خودشان هم باید نماز را بخوانند. و حتی المقدور روزهای آخر، پیش از رفتن به میقات، این امر کنترل شود که نایب هایشان مشخص شده باشد.

پروردگار و خدمت به خلق نشاط دارند، الگو بگیرد و در آن راستا تلاش نماید.

♦ نسبت به همه خوشبین باشد و خود را در عبادت و خدمت و انجام کار خیر مقصر بداند، و از بدبینی - که از حالات شیطانی است - بپرهیزد.

♦ از تفحص و تجسس نقاط ضعف دیگران، آن هم با هدف ضربه زدن به شخصیت آنان، که در این سفر میهمان خدا هستند، جدا بپرهیزد.

♦ در آشتی دادن زائرانی که احیاناً با یکدیگر قهر کرده‌اند، بکوشد؛ چرا که امیرمؤمنان (علیه السلام) در وصیت شب بیست و یکم به فرزندانش فرمود: «جَدِّتَانِ رَسُولِ خَدَا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) شَنِيدِم كِه: «إِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ أَفْضَلُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصِّيَامِ»؛

«اصلاح میان دو نفر از همه روزه‌ها و نمازها افضل و برتر است.»

♦ به نماز اول وقت و به خصوص به جا آوردن آن در حریمین شریفین اهمیت داده، در صف نمازگزاران شرکت کند.

♦ به هنگام اذان و شروع نماز، از رفتن به سوی هتل جدا خودداری کند که این عمل، ضربه زدن به مکتب اهل بیت (علیهم السلام) و تشیع خواهد بود.

♦ از پرسیدن احکام مناسک حج از روحانی کاروان ابتدا شرم و حیا نکند که گاهی ندانستن مسأله‌ای، سبب بطلان حج خواهد شد.

به نماز اول وقت به و خصوص به جا آوردن آن در حریمین شریفین اهمیت داده، در صف نمازگزاران شرکت کنید

خدا حافظ مدینہ

خیلی زود گذشت، انگار یک رویا بود، یک خواب شیرین.

بہ روایت برگہای تقویم، یک ہفتہ در مدینہ بودیم، شہر پیغمبر، شہر بقیع، شہر امامان معصوم و مظلوم و غریب و شہر فاطمہ، مظلومہای کہ مادر پدرش بود (ام ایبہا) و شاہدی کہ ضایع شدن حق شوہرش، علی ابن ابیطالب (ع) مؤمن ترین مسلمان پس از پیامبر را دید و طاقت نیاورد. با کلامش بر ضایع کنندگان این حق (حق ولایت و جانشینی رسول خدا) شورید اما حرفہایش را کہ از زبان رسول خدا (ص) ہم شنیدہ بودند و نشنیدہ گرفتند، از او ہم شنیدند و کار خود را کردند. (وقتی بہ آنان گفت آیا نشنیدید کہ پدرم فرمودند "ہر کس فاطمہ را بیازارد، من را آزرده است؟" گفتند: شنیدیم. فرمود: این را ہم شنیدید کہ رسول خدا (ص) فرمودند: ہر کس فاطمہ از او راضی باشد من از او راضی ہستم و ہر کس من از او راضی باشم، خدا از او راضی است؟ گفتند شنیدیم. فرمود: شما مرا آزردید و من از شما راضی نیستم، پس خدا و رسول خدا ہم از شما راضی نیستند.")

جای ہمہ دوستان و ہم وطنان خالی بود. یک ہفتہ ہر روز بہ حرم پیغمبر و قبرستان بقیع رفتیم و بر مظلومیت پیامبر و زہرا (س) و امامان معصوم اشک ریختیم.

حضور ما در مدینہ ہمزمان بود با ولادت حضرت رضا (ع). در تولد ولی نعمتان بہ اتفاق تعدادی از زائران سایر گروہہا بہ محلہ شیعیان مدینہ، یا همان محلہ "نخاوی" ہا رفتیم و در جشنی کہ بہ مناسبت ولادت امام ہشتم (ع) برپا بود شرکت کردیم و شام را میہمان شیعیان بودیم. مسجد و حسینیہ شیعیان مدینہ در زمینی بہ مساحت حدود ۷۵/۵ ہکتار بہ نام مزرعہ شیخ محمدعلی العمری قرار دارد. در این مزرعہ چاہی وجود دارد کہ حدود ۶ اینچ خروجی آب دارد و سال ہاست کہ آب مزرعہ و تأسیسات ایجاد شدہ را تأمین می کند. پیشنهاد می کنم ہر کس بہ مدینہ سفر کرد، حتما سوری ہم بہ این محلہ و مزرعہ و مسجد بزند کہ شیعیان ساکن در این محدودہ بسیار خوشحال می شوند. از دیگر جاہایی کہ در مدینہ دیدیم، منطقہ احد و مزار حمزہ سیدالشہدا و سایر شہدای احد، مسجد قبا، مسجد قبلتین، مساجد سبعہ، مسجد مباحلہ، مسجد غمامہ، و مسجد علی ابن ابیطالب (ع) بود. در ہشتمین روز سفر، مدینہ را بہ مقصد مسجد شجرہ ترک کردیم و پس از محرم شدن برای انجام عمرہ تمتع راہی مکہ شدیم.

محمد رضا خزاعی

زائر اعزامی از مشہد با کاروان ۱۹۰۵۱
 بہ مدیریت آقای حاج عباس خادم قائمی

شعب ابوطالب

منطقہ کوهستانی اطراف مکہ باعث شدہ تا شعبہای بسیاری در مکہ و اطراف آن بہ وجود آید. شعب، حد فاصل دو کوہ را می گویند کہ وسعت آن بہ اندازہای مختلف می باشد. گفتنی است کہ فاصلہ دو کوہ، کہ مرز خروجی شہر می باشد، ثنیہ نامیدہ می شود.

زیادی شعب در مکہ باعث پیدایش این ضرب المثل شدہ است کہ: «اہل مکہ اعلم بشعباہا» یعنی مردم مکہ شعبہای خود را بہتر از دیگران می شناسند.

گذشت کہ وقتی قصی بن کلاب بر مکہ مسلط شد، ہر خانوادہای از قریش را در جایی از مکہ سکونت داد. او «وجہ کعبہ» را کہ شامل شعب ابی طالب بہ سمت معلاہ مکہ بود برای خانوادہ خود و فرزندانش عبد مناف و عبد الدار برداشت. این شعب بہ لحاظ نزدیکی بہ کعبہ، بہترین نقطہ مکہ بودہ و در اصل حد فاصل کوہ ابو قبیس و کوہ خندمہ است. شعب مزبور در اختیار خاندان بنی ہاشم بودہ و در دورہهای مختلف بہ نامہای متفاوتی از قبیل شعب بنی ہاشم، شعب ابی طالب، شعب علی بن ابی طالب و شعب ابی یوسف نامیدہ می شدہ است. چہرہهای برجستہ این خانوادہ در این شعب بہ دنیا آمدہ و در آنجا زندگی کردہاند.

محل شعب شامل فضای وسیعی است کہ پس از مسعی قرار گرفتہ و اکنون سنگفرش شدہ است. در اصل زمانی کہ زائر از مسجد الحرام خارج شدہ و از باب العباس یا باب السلام بیرون آمدہ و از مسعی ہم عبور کند، بہ فضای بازی می رسد کہ در پایین کوہ ابو قبیس سنگفرش شدہ است. ادامہ این مسیر تا آن اندازہ کہ دستشوییہا در دست چپ قرار گیرد و بعد از اندکی، آغاز شعب ابی طالب است. این همان شعبی است کہ رسول خدا (ص) ہمراہ خاندان خود تا سہ سال در محاصرہ سایر خاندانہای قریش قرار گرفت و با مشقت و رنج، آن دوران را پشت سر گذاشت. ابو طالب بہ عنوان بزرگ بنی ہاشم، مهمترین نقش را ہمراہ فرزندانش جعفر و علی -ع- در دفاع از رسول خدا (ص) بر عہدہ داشت.

این شعب محل تولد رسول خدا (ص) و نیز محل معراج آن حضرت بودہ است. در حال حاضر تنہا بخشی از خانہهای شعب ابی طالب باقی ماندہ کہ نام آن سوق اللیل است. محلہ سوق اللیل شامل خانہهایی است کہ در روی کوہ، مقابل مسعی ساختہ شدہ است. بسیاری از خانہهایی کہ در شعب بودہ حتی در این سوی مسعی بودہ و در توسعہ مسجد در سنوات مختلف از میان رفتہ و در مسجد قرار گرفتہ است. از جملہ آنها خانہ ام ہانی دختر ابو طالب است، کہ در توسعہ مسجد در زمان مہدی عباسی کہ یکی از بزرگترین توسعہهای مسجد بودہ، در مسجد واقع شدہ است.

♦ مولد النبی (ص)

خانہای را کہ رسول خدا (ص) در آن متولد شدہ، با نام «مولد النبی» می شناسند. آنگاہ کہ رسول خدا (ص) بہ مدینہ ہجرت کرد، این خانہ در اختیار عقیل، فرزند ابو طالب بود و پس از آن در اختیار اولاد و نوادگان وی قرار داشت. بعدہا خیزران، ہمسر ہارون، آن را خریداری کرد. مسلمانان این خانہ را گرامی می داشتند و بہ ویژہ در شب تولد پیامبر (ص) مراسمی در آنجا برگزار می کردند. کہ متاسفانہ این اماکن تخریب شدہ است.

این شعب
 محل تولد
 رسول
 خدا (ص)
 و نیز محل
 معراج آن
 حضرت
 بودہ است.
 در حال
 حاضر تنہا
 بخشی از
 خانہهای
 شعب ابی
 طالب باقی
 ماندہ کہ
 نام آن
 سوق اللیل
 است

ورود بیش از ۲۳ هزار حاجی عراقی به مدینه منوره تعداد حجاج عراقی که از ابتدای موسم اول حج (مدینه قبل) تا روز سه شنبه وارد مدینه منوره شده اند، به بیش از ۲۳ هزار نفر رسیدند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی حج، محمد بن عبدالرحمن البجاوی مدیرکل دفتر وزارت حج عربستان در منطقه مدینه منوره اعلام کرد تعداد حجاج عراقی که از ابتدای موسم اول حج تا روز سه شنبه وارد مدینه شده اند، ۲۳ هزار و ۱۲۴ نفر بوده اند.

البجاوی همچنین با شیخ محمد تقی المولی رئیس شورای حج و عمره عراق برای بررسی ابعاد خدماتی و ساماندهی امور حجاج عراق طی مدت اقامت آنها در مدینه منوره از لحظه ورود تا لحظه خروج دیدار کرد. البجاوی اظهار داشت: در این نشست، تدابیر مربوط به حجاج عراقی و نیازهای آنها در زمینه اسکان یا لحظه ورود و خروج بررسی شد به گونه ای که حاجی تمام هم و غم خود را برای ادای مناسک خود صرف کند.

دومین کاروان جانبازان نیز عازم مکه شد

دومین کاروان جانبازان اعزامی به حج، دیروز بعدازظهر پس از احرام بستن در مسجد شجره، در فضایی معنوی، لبیک گویان عازم شهر مکه شدند تا عمره تمتع به جا آورند. اعضای این کاروان همچنین پیش از ظهر دیروز پنجشنبه در مشربه «ام ابراهیم» مدفن مادر گرامی امام رضا (ع) حضور یافتند و با قرائت صلوات خاصه امام رضا (ع) و مدیحه سرایی به مقام شامخ امامت عرض ارادت نمودند. آنان نماز ظهر را نیز در مسجد شیعیان مدینه اقامه کردند.

۳۷,۹ میلیارد دلار ارزش مبادلات بازرگانی

گمرک ایران اعلام کرد: ارزش مبادلات بازرگانی ایران با جهان بدون احتساب صادرات نفت و گاز در ۶ ماه اول سال جاری ۳۷,۹ میلیارد دلار بوده است و در مجموع ۱۷ میلیارد و ۹۷۲ میلیون دلار انواع کالا از کشور صادر و ۱۹ میلیارد و ۹۳۵ میلیون دلار وارد کشور شد.

معرفت، شرط کمال زیارت

برگرفته از سخنان آیت الله جوادی آملی

زیارت که دیدار و انس گرفتن با شخصی به انگیزه بزرگداشت اوست، در مورد پیشوایان دین؛ به معنای دیدار عاشقانه ی زیر از سرای آنان و اظهار علاقه و وفاداری و اعلان فروتنی در برابر آن بزرگواران است. زیارت را می توان به دو صورت ناقص و کامل انجام داد. هر که بخواهد زیارت کاملی داشته باشد، باید به شرط آن دست یابد که معرفت، شرط کمال زیارت است و معرفت در اینجا به معنای اعلم، افضل، معصوم و منصوب از جانب خدا دانستن آن گرامیان و واجب دانستن پیروی از آنان است؛ به گونه ای که با عمل به سیره و سنت آنان، مسیر و سبک زندگی خود را ترسیم می کند؛ هر چند همگان به یک اندازه از چنین شناختی برخوردار نیستند؛ ولی هرکسی به مقدار معرفت و ظرفیت خود از آن بهره می گیرد. به همین جهت امام هادی (ع) در زیارت جامعه فرموده اند: از راه ولایت و معرفت به آن گرامیان، می توان به پیروزی و رضای الهی دست یافت (فَاَزِ الْفَائِزُونَ بِوَلَايَتِكُمْ، بِكَمْ يُسَلِّكُ الِ الرِّضْوَانِ...). آموزه های دینی در باره زیارت عارفانه اهل بیت عصمت و طهارت، تاکید و توصیه فراوان دارد و راز این توصیه این است که آنان، هر نوع کمال ممکن را دارند و هیچ گونه عیبی ندارند. به همین سبب پیامبر اکرم (ص) - طبق نقل محدثان شیعه و سنی - فرمود: مَا اِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهَمَّا لَنْ تَضِلُّوا اَبَدًا؛ تا به کتاب خدا عمل کرده و از عترت من پیروی کنید [و به آنان معرفت

داشته باشید]، گمراه نخواهید شد. توجه زایران به این نکته و سخن رسول خدا (ص) بسی مهم است که با اعتقاد به حقانیت آن عزیزان و داشتن محبت شان در دل، و زنده نگه داشتن نام و یاد و نمادشان در جسم و جان خود می توان به معرفت آنان دست یافت و همانند تشنه ای که به آب زلال می رسد و جگر تفتیده خود را سیراب و خنک می کند، از راه زیارت این بزرگان بر کرانه معرفت نشست و سبک بال شد و به جان خود آرامش بخشید و چه زیباست سروده فیض کاشانی که می گوید:

پیروی رسول حق، دوستی حق آورد
پیروی رسول کن، دوستی خدا طلب
شرح، سفینه نجات، آل رسول، ناخدا
ساکن این سفینه شو، دامن ناخدا طلب

آیت الله وحید خراسانی:

اهتمام به عقاید، صفات و اعمال انسان را خالص می کند

در نفس شان به مقام اخلاص رسیدند. آیت الله وحید خراسانی با بیان این که انسان برای رسیدن به اخلاص باید سه مرحله را طی کند، افزود: نخستین مرحله خلوص در افکار و عقاید است و انسان باید در این مرحله به حدی برسد که در فکرش غش نباشد.

وی خلوص در صفات را دومین مرحله برای رسیدن به اخلاص ذکر کرد و ابراز داشت: خلوص در اعمال سومین مرحله است چون انسان مرکب از فکر، خلق و عمل است. حضرت آیت الله وحید خراسانی افزود: این دو نفر در انتهاکیه مردم را دعوت به خدای واحد و بت پرستان را به ترک اصنام توصیه کردند اما مورد تکذیب مردم قرار گرفتند و در زندان شکنجه شدند.

وی با بیان این که همه موجودات وابسته به خدا هستند و همه به سوی او برمی گردند، گفت: اگر انسان بداند که از کجا آمده و به کجا می رود قدر خود می داند.

آیت الله وحید خراسانی خلوص در صفات را یکی از مراحل مهم برای رسیدن به اخلاص ذکر کرد و گفت: کسانی که افکار و عقاید، صفات و اعمال خود را خالص می کنند جزء مخلصین هستند.

این مرجع تقلید ضمن تفسیر سوره مبارکه یاسین با اشاره به آیه «اِذْ اَرْسَلْنَا اِلَيْهِمْ اَنْتَنِينَ فَكَذَّبُوهُمَْا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا اِنَّا اِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ» گفت: در این آیه متعلق ارسال دو نفر هستند و زمانی که ارسال از سوی خدا باشد ممکن نیست فرستاده از سوی خدا نباشد.

وی ادامه داد: دو نفری که در این آیه از آنها یاد می شود حواریین حضرت عیسی (ع) هستند و از آنها در قرآن با ذکر مؤمن یاد شده و مؤمنان در قرآن کسانی هستند که فقط در پروردگارشان منحصر و به او متوکل اند.

این مرجع تقلید به روایتی از امام رضا (ع) اشاره کرد و ابراز داشت: از امام رضا (ع) سؤال شد چرا حواریون را حواریین نامیدند، ایشان فرمودند؛ به این دلیل که آنها

در همایش اهل بیت (ع) تاکید شد

جامعه اسلامی تشنه معارف اهل بیت (ع)

همایش «معارف اهل بیت (ع) زمینه ساز اتحاد، اقتدار و عزت اسلامی» روز گذشته با حضور مهمانان داخلی و خارجی در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره برگزار شد.

حجة الاسلام و المسلمین سید علی قاضی عسگر نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در ابتدای این همایش با اشاره به احادیث شیعه و سنی در باره جایگاه اهل بیت عصمت و طهارت گفت: تنها راه بشریت پیروی از قرآن و اهل بیت است و اگر انسان ها از قرآن و اهل بیت (ع) پیروی کنند هرگز گمراه نخواهند شد.

وی با اشاره به ویژگی های مدیریتی اهل بیت (ع) و زندگی بسیار ساده امام علی (ع) در دوره حکومتش افزود: اگر زیبایی های مکتب اهل بیت (ع) به مردم دنیا معرفی شود دنیا یقیناً از آن پیروی خواهد کرد.

«الشیخ مولی» رئیس بعثه کشور عراق نیز از پیوند اهل بیت (ع) با قرآن کریم سخن گفت و افزود: اهل بیت (ع) بیشتر از دیگران قرآن را می شناسند و قرآن و اهل بیت (ع) هیچگاه از هم جدا نمی شوند.

الشیخ مولی تاکید کرد: رفتاری که در چارچوب وحی الهی نباشد فرهنگ تولید نمی کند. ممکن است علوم دیگر را از غیر مسلمین بگیریم اما فرهنگ را باید از خاندان پیامبر (ص) بگیریم.

خانم دکتر سارا «نوازش رضوی» مدرس دانشگاه در پاکستان هم در سخنانی با عنوان «نقش اهل بیت (ع) در خرافه ستیزی» گفت: اگر بخواهیم تفکر اهل بیت (ع) را ترویج کنیم نباید دانش و عقلانیت را کنار بگذاریم. چرا که آنها همواره بر عقل و منطق تاکید داشتند.

امام محمد غزالی از ساحل عاج نیز در سخنرانی اش به نقش ایرانیان در پیروی از مکتب اهل بیت اشاره کرد و گفت که ایرانیان با پیروی از مکتب اهل بیت (ع) گنج دین را یافته اند.

خانم سیده زینب والجبی مدرس قرآن از تانزانیا دیگر سخنرانان این همایش هم درباره لزوم از خود گذشتن برای حفظ وحدت اسلامی سخن گفت و از ظلم ستیزی اهل بیت (ع) به عنوان الگویی برای رفع مشکلات امروز مسلمانان یاد کرد.

پایان بخش همایش «معارف اهل بیت (ع) زمینه ساز اتحاد، اقتدار و عزت اسلامی» سخنرانی دکتر حشمت الله قنبری معاون توسعه و مدیریت منابع بعثه مقام معظم رهبری بود.

وی گفت: هم قرآن و هم پیامبر و اهل بیتش از معجزه های عالم آفرینش هستند که مکمل یکدیگرند. قرآن و اهل بیت (ع) اگر چه در هزار و چهارصد سال قبل بودند اما حیات واقعی شان در آینده بشریت است. اگر سیره عملی اهل بیت (ع) در زندگی امروز بشر به ظهور برسد یقیناً بشریت طعم سعادت را خواهد چشید و تا زمانی که ما به مکتب قرآن و واهل بیت (ع) عمل نکرده ایم از این سعادت محروم هستیم.

سرپرست
 حجاج
 ایرانی
 گفت: اگر
 زیبایی
 های مکتب
 اهل بیت به
 مردم دنیا
 معرفی شود
 دنیا یقیناً از
 آن پیروی
 خواهد
 کرد.

جام جم
 شکست دوباره کره جنوبی از
 والیبال ایران
 تخفیف مالیاتی برای اجاره
 های بلندمدت

خراسان
 جزئیات جدید گفت و گوی
 تلفنی روحانی با اواما و مذاکره
 با اولاند
 اظهارات رئیس قوه قضائیه
 درباره آزادی تعدادی از محکومان
 امنیتی، فتنه ۸۸ و سفر رئیس
 جمهور به نیویورک

کیهان
 جو بایدن: اگر اسرائیل نبود
 برای منافع خود، اسرائیل دیگری
 می ساختیم

تهران
 امروز
 سنای آمریکا بررسی تشدید
 تحریم ایران را به تعویق انداخت

جوان
 باک های خودرو روزی ۱۷۷۰
 کیلو طلا یارانه می گیرند

قدس
 شل و توتال خواستار لغو
 تحریم ها

ابتکار
 چند ساله شدن اجاره نامه
 اجباری نخواهد شد؛ اجاره نشین
 ها ۲۰ درصد زیاد شدند

شرق
 تعویق تحریم های تازه علیه
 ایران

ظریف: به اعتقاد بان کی مون هیچ گاه فضا
 تا این حد مثبت نبوده است

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایران در آستانه بازگشت به تهران، سفر رئیس جمهور حسن روحانی به آمریکا و شرکت در شصت و هشتمین نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل را «سفری خوب» ارزیابی کرده که توانسته فضای بین المللی را به نفع ایران تغییر دهد.

تحلیلی درباره نرمش دیپلماتیک ایران

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز ضمن تأکید بر اینکه نظام سیاسی ایران «مقاوم ترین و مستحکم ترین نظام در منطقه» است استدلال کرد: معادل گرفتن نرمش دیپلماتیک ایران با تسلیم، اشتباهی ساده لوحانه است که واشنگتن باید از آن بپرهیزد.

پیامک

خدا یا خواستی رسیدم! چه عظمتی، فقط یک خواسته دارم ظهور آقا امام زمان (عج)

بدون نام

سلام مرا از کنار کعبه هستی، مسجدالحرام پذیرا باشید و بیاید همانطور که در موقع طواف قلبمان به سمت کعبه می باشد و با هر دور طواف خود را به این خانه نزدیک و فاصله را کم می کنیم فاصله حقیقی و معنوی قلب خود را با خدای عزوجل کم نماییم به امید آن روز که دیگر فاصله ای بین آن دو نباشد. با تشکر احمد علی یازدانی.

ابوالفضل گناباد ۱۹۲۷۲

لقمان حکیم به فرزندش گفت: از این دنیا هزار حکمت آموختم و از آن هزار ۴۰ اختیار کردم و از آن ۴۰ دو چیز را فراموش نکن! خدا را و مرگ را. دو چیز را فراموش نکن: نیکی که به دیگران می کنی و بدی که دیگران به تو می کنند.

محمد حسین بهبودی
مجموعه مکارم الزهبی

شماره تماس
استفتائات
مکه مکرمه:

۰۵۳۷۱۱۴۷۵۶ - ۰۵۳۷۲۹۶۴۸۴
واحد خواهران: ۰۵۳۷۱۰۱۰۰۵

مدینه - باب العوالی شارع علی بن ابیطالب (ع)
هتل قصر الدخیل

مکه - عزیزیه شمالی جنب مرکز
التصالات السعودیه - هتل دارهادی

zaernews@gmail.com

www.hajj.ir/245 (نشریه زائر)

www.hajj.ir (پایگاه اطلاع رسانی حج)

+966 537 367 545

حرف آخر

حیات طیبه

از دیدگاه خدا و دین، حیات پاک و طیب، حیات انسانی است که دل در گروی خدا، اوامر، دستورات و رضایت او دارد و رضایت دیگران را نیز برای او می خواهد و در جامعه، مومنانه و عارفانه زندگی می کند. این حیات طیبه ای است که خداوند برای انسان خواسته است و با توجه دادن به این مناسک حج می خواهد نمونه ای از این زندگی را به وجود آورد.

” تَلْكَ السَّارُّ الْأَخْرَةَ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ”، دار آخرت و سعادت ابدی، برای کسانی است که در زمین، اراده برتری نسبت به دیگران نداشته باشند یعنی نه این که برتری را در عمل نشان دهند بلکه حتی اراده به استعلا و برتری جویی و خوی برتری جویی هم نداشته باشند. این معنای حیات طیبه و زندگی پاک انسانی است که خداوند از انسان ها چنین انتظاری دارد و مناسک حج را برای رسیدن به این حیات طیبه قرار داده است. سراسر دستورات حج، تعبد، تسلیم خدا بودن، دل در گرو او قرار دادن و به دنبال کسب رضایت او بودن است که این موارد، اشاره مختصری به هدف خداوند از مناسک حج است.

شعر

غزل خداحافظی!

مدینه! شهر رسول خدا! خدا حافظ
کمیل و ندبه و شب های اشک و دلتنگی
بقیع! گنبد خضرا! مزار بی فانوس
غروب های غم انگیز پشت قبرستان
مدینه! شهر رسول خدا، خدا حافظ
ستون توبه! در سوخته! خیابانها!

مریم سقلاطونی

عکس روز

عکس: کمال الدین شاهرخ

اگر...

اگر تصادف کردید یا شاهد تصادف زایرین با خودرو هستید بلافاصله شماره خودرو را یادداشت کنید و مدیر یا معاون کاروان را خبر کنید .

گفتم گفت

گفتم: آیا می توان با توبه از تمام گناهان پاک شد، یا انسان عاصی به تبع آثار سوء بعضی از گناهان، بعد از مرگ در برزخ یا قیامت دچار عذاب خواهد بود؟

گفت: روایات به توبه واقعی ترغیب بسیار کرده و آن را واجب عقلی شمرده اند. از رسول گرامی اسلام (ص) روایت است که فرمود: «توبه کننده از گناهان، مثل کسی است که گناهی ندارد.» ولی این نکته نیز در دستورهای اسلامی مورد توجه قرار گرفته که هیچ گاه اطمینان کامل به آمرزش الهی و به عبارتی، تضمین بهشت در کار نیست؛ زیرا این اطمینان موجب عصیان می شود. از سوی دیگر، یأس از رحمت خدا هم گناه کبیره شمرده شده و انسان همواره باید بین خوف و رجا باشد. اگر انسان با رعایت شرایط توبه توفیق بازگشت به سوی حق را به دست آورد، بی تردید خدای متعال پذیرنده چنین بازگشتی خواهد بود. پس مهم این است که انسان به درستی در محضر حق تعالی توبه کند و از کرده خویش پشیمان شود و تصمیم بگیرد تا امور گذشته را انجام ندهد.

لغت نامه

حَجَّةُ الْإِسْلَامِ

حَجَّةُ الْإِسْلَامِ اولین حجی است که بر هر مسلمان واجب می شود، به بیانی دیگر، حجه الاسلام حجی است که بیش از یک مرتبه در تمام عمر بر مستطیع واجب نیست. در مقابل این حج، حجی است که وجوب آن به خاطر نذر است یا حج هایی که مکررا به صورت استحبایی انجام می شود.